

Tito

en el mixteco del suroeste del distrito de Tlaxiaco
(meh)

Se usan los corchetes [] para encerrar las palabras en que hay duda de que estén en el texto original.

Se usan los medio corchetes „ „ para encerrar palabras adicionales que no se encuentran en el texto original. Se escriben para ayudar a la comprensión de la lectura.

©Wycliffe Bible Translators, Inc 2015

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/mx/>

Tutu' ntee Pablo nuun' Tito

Pablo ntee nuun' Tito

1 ¹ Maání', Pablo, ya kúvi ni' musú' ya jiátíñú Ndiosí'. Jee suni nísotíñú ni' ya kúvi ni' apóstol Jesucristo, ya nchuichí re' nu'u', sáva ku'va ni' tu'un re' nuun' rá ñiví, sáva rá ñiví ya nkaji Ndiosí' ráa, kuneí ini' ráa maa; jee sáva kuni' noo ráa tu'un naqa', jee sáva kunikin' ráa ichi naqa' nuun' Ndiosí', sáni kuíni re'; ² chi íyó tuneí ini'-ó ya kuteku'-ó níñkání jín re', chi nchisóyu'ú re' maa, ne ntiá'an kq' kijié'é kíkoo ñiví. Jee ntu kátú'ún re'. ³ Jee vitanre nkenta tiempú' ñani re', ya stúvi re' tu'un re', jín ya káchitu'ún ni' maa. Chi ntetíñú re' nu'u' sa'á ni' maa, sáni ntatúní' re'. Jee suvire' ví ya sá'á re' ya nanitá'ví'-ó.

⁴ Tée ni' tutu' ya'á nuun' nú, Tito. Suvinú ví nijia kuéntá' se'ya ni', ya nuún kuneí ini'-ó Cristo.

Tátá'-ó ví Ndiosí' jee Cristo Jesús sá'á re' ya nanitá'ví'-ó. Na kq koo mañí ini' ráa kq' kuneñyá ráa no'ó, jín ya kunee va'a nú sa'á ráa.

Tiñu sá'á Tito nuun' ñu'un káá síñ mä'ñú nteñu'un nañí Creta

⁵ Nxinóo ni' no'ó ñuun' Creta, sáva nasa'á nú rá tiñu nkumani sa'á-ó, jín sáva kani nú rá tee kúñá'nú koso' ráa nuun' rá ñiví kúneí ini' ráa Cristo, ya néé' ráa ta ñuun' tíñ Creta, sáni ntetíñú ni' no'ó. ⁶ Rá tee vá, íyó kúvi ráa tee, ya ntuná' íyó chikuñchi ñiví ráa. Íyó kúvi re' yíí métú'ún ña'an ni ne kuvi' ña. Jee rá se'ya ráa íyó ínú ini' rává tu'un Cristo, jee nkúvi chikuñchi ñiví rá se'ya ráa, chi ntu jiá'a sá'á rává, chi ni ntu kújiá'a ini' rává. ⁷ Chi tee kúñá'nú ya kuatíñú Ndiosí' kumí re' rá ñiví kúneí ini' ráa Cristo, saáva maáré' íyó kúvi re' iin tee:

ya ntu kúvi chikuachi ñivi;
jín ya ntu jiáni téyíí ini';
jín ya ntu xéen ini';
jín ya ntu jí'i ví'í nixi' jee ntu jíni;
jín ya ntu nukú tuntixín;
jín ya ntu u'vi ini' xu'ún, ya ntu ni'ín' ninu'un vá.

⁸ Soo íyó kúvi re' iin tee ya íyó máni ini', ya ku'va re' ntí' ve'i kinoo ñivi jíka ichi;
jín ya ñúnúun ya vá'a;
jín ya jiáni kájí ini';
jín ya jíka naa!';
jín ya sá'á síñ re' maáré' ya nkíi re' nuun' ya nívá'a sáni
kuíni Ndiosí';
jín ya náke'en re' maáré'.

⁹ Gee íyó kuiñi ni'ín re' jín tu'un naa! ya kúvi kúneí ini'-ó, sáni
nxiné'én'-ó, sáva kuvi nasáneí re' ini' rá ñivi jín tu'un naa!
vá'a ya xiné'én' re'. Gee suni sáva kuvi nachu'un re' ichi naa'
ñivi ya núní'in ráa ká'án' ráa siki' tu'un vá'a Ndiosí'.

¹⁰ Chi íyó kue'e' rá ñivi kújiáá ini', jín ya ká'án' ka'á, jín ya
xíná'ví. Gee su'va ví'í ka' sá'á rá ñivi ya xiné'én' ráa ya íyó
ki'i-ó ñujiín' ñivi Israel jín ya íyó sá'á-ó "costumbre" Israel, ya
káchí'-ó "circuncidar". ^{1:10} ¹¹ Íyó kasi'-ó yu'ú rá ñivi ya sá'á
su'va, chi stíví ráa ni'í ñivi sava rá ve'i. Chi xiné'én' ráa tu'un
ya ntu íyó xiné'én' ráa, sáva ni'ín' ráa xu'ún, ya nsá ninu'un
ní'ín' ráa maa. ¹² Su'va nkachi' iin tee tu'va, ^{1:12} ya tá'án
ñuun' Creta kúvi re', jee nkachi' re': "Rá ñivi ñuun' Creta
sukuáni kúvi ñivi tú'ún. Gee íyó ráa kuéntá' kití yúkú. Gee ne'i
ráa jee kúxi ráa." ¹³ Gee ya naá' ví ya nkachi' re'. Saáva

^{1:10} Circuncisión kúvi iin "costumbre" sá'á ráa ñivi ñuun' Israel ya síyo ráa
ntí' ñiin xini' nuun' fí' tee. Circuncisión kúvi seña ya stívi-i ya iin tee kúvi
ichiyúkún' Israel. Gee njia'a Ndiosí' ley nuun' Moisés tiempú' yana'án ví'í.
Jee ley vá káchí' ya rá tee ya kúvi ichiyúkún' Israel íyó sá'á "circuncidar"
ráa rá se'ya yíí ráa.

^{1:12} Profeta: ya nkachi' ráa ya nka'an' re' tu'un ndiosí' ntu tékú' ya néñú'un
ráa.

kuxeen' ni_j'in nú nuun' rá ñiví xíné'én' tu_u'un tú'ún, sáva nakuneí naqa' vá'a ini' ráa ya naá'; ¹⁴ jee sáva nsá'á ráa kuéntá' rá kuentú' yana'án, ya sátu'ún rá ñiví Israel; jee sáva nsá'á ráa kuéntá' rá tu_u'un, ya tátúní' kuachi rá ñiví ni, ya nakuiñi yátá nuun' tu_u'un naqa'. ¹⁵ Rá ñiví íyó ninu'un, jiáni ninu'un ini' ráa jie'e' ntaká nantíñú. Soo rá ñiví máñá' ya ntu ínú ini' ráa tu_u'un naa', jee ntuná' jiáni ninu'un ini' ráa jie'e' ni iin nantíñú, chi ñú'ún máñá' antúní' ráa jee ntu jíní' ráa ya niso kuachi siki' ráa. ^{1:15} ¹⁶ Káchí' ráa ya manqui' ráa jín Ndiosí', soo jín tiñu sá'á ráa, túvi ya jíníchí' ráa re!

Jee né'í nasíkuiti' sá'á ráa;
jee jiáá ini' ráa;
jee ni ntu kúvi sa'á ráa ni iin na tíñú vá'a.

Tu'un naqa' vá'a Ndiosí' ya xíné'én'-ó

2 ¹ Soo no'ó, kachi' nú tu_u'un ya íyó sánikua' kúvi tu_u'un naqa' vá'a xíné'én'-ó. ² Xíné'én' nú rá tee ñá'nú, ya ntu jí'i ví'í jee ntu jíní ráa;

jín ya ñá'nú ini' ráa;
jín ya ku'un kájí ini' ráa;
jín ya kuiñi naqa' kutú ráa ya kúneí ini' ráa Cristo;
jín ya kunuun ráa rá ñiví jín Ndiosí';
jín ya kuniqin ráa kuiñi ni_j'in ráa jín Jesús.

³ Jee suni sukuán xiné'én' nú rá ña'an ñá'nú, ya kaka naqa' ráña, ya kitíñú ráña nuun' Ndiosí';

jín ya nkákuíyu'ú ráña;
jín ya nsú máátiñu jí'i sá'á ráña;
jín ya xiné'én' ráña ya vá'a;

⁴ sáva sikújia ráña ini' rá ña'an súchí ka', ya kunuun ráa rá yií ráa;

^{1:15} Áxí sanaan' káchí' versículo 15 su'va: Rá ñiví íyó ninu'un, jíní' ráa ya ntaká nantíñú íyó ninu'un. Soo rá ñiví máñá' ya ntu ínú ini' tu_u'un naa', jee jiáni ini' ráa, ya ni iin nantíñú ntu íyó ninu'un, chi ñú'ún máñá' antúní' ráa, jee ntu jíní' ráa ya niso kuachi siki' ráa.

jín ya kunuun ráa rá se'ya ráá;
⁵ jín ya ku'un kájí ini' ráá;
jín ya koo ninu'un ráá;
jín ya kuneen kuéntá' ráá ve'i ráá;
jín ya koo ñunkúún ini' ráá;
jín ya ki'i ráá chiji na'á yií ráá;
sáva nkákuíyu'ú inka ñívi jie'e' tu'un Ndiosí'.

⁶ Suni sukuán xiní'ví nú ini' rá tēe súchí kā' ya kani kájí ini'
ráá, ⁷ jín ntáká tiñu. Jee no'ó, sa'á nú tiñu vá'a sáva kuvi nú
íin ichi vá'a kunikin' ráá. Ni xiné'én' nú, jee koo nāa' nú,

jín ya koo ñá'nú ini' nú,
⁸ jín ya ka'an' nāa' va'a nú tu'un nāa',
ya ni íin ñívi nkúvi nataichi' maa, jee sáva kukanuun ñívi
nuni'in jín no'ó, chi nkúvi ka'an' niva'a ráá kune'yá ráá yó.

⁹ Xini'ví nú ini' rá musú^{2:9} ya ki'i ráá na'á rá ito'o ráá;
jín ya sá'á va'a ráá ntáká tiñu ya sáni tá'án ini' rá ito'o ráá;
jín ya nníkó yu'ú ráá nūn' rá ito'o ráá;
¹⁰ jín ya nsákuí'na ráá;

chisa' kuvi ráá ñívi nāa', sáva kuvi kuneí ini' ito'o ráá
maáráa jín ni'i ya sá'á ráá,
sáva sukuán sikútú vii ráá tu'un xiné'én'-ó jie'e' Ndiosí', ya
sá'á-a ya nanitá'ví'-ó.

¹¹ Chi ntüvi nūn' ni'i ñívi, ya íyó máni ini' Ndiosí' né'yá re'
ñívi, „sáá ntají re' Cristo,“ ya sá'á re' ya nanitá'ví' ñívi. ¹² Jie'e'
ya íyó máni ini' re', jee su'va síkújia re' ini'-ó, ya chusává-ó
maáó nūn' ichi niva'a ya ntu íyó sáni kuíni Ndiosí', jín nūn'
ya níyo ini'-ó, ya íyó sáni níyo ini' rá ñívi ñívi ya ntu chi'i ráá
maáráa na'á Ndiosí'. Jee su'va síkújia re' ini'-ó, ya tiempú'
vitan kue'nu kájí-ó;

jín ya kaka nāa'-ó nūn' Ndiosí';
jín ya kitíñú-ó nūn' ichi nāa' sáni kuíni Ndiosí'.
¹³ Jee síkújia re' ini'-ó kue'nu-ó su'va, ni nétu-ó kívi' ya nikó
Cristo Jesús, ya nā kā' netu' kā' kúvi-ó, ya íyó tuneí ini'-ó. Jee

^{2:9} Esclavo ya nke'en ñívi

ne tuun' nasíkuiti' tuvi re', sáá nikó re', chi Ndiosí' máá ñá'nú nūn' ni'lí ví re', jee sá'á re' ya nanitá'ví'-ó. ¹⁴ Chi njia'a re' maáré' ya kuvi' re' jie'e'-ó, sáva chunáán nká'nú re' maáré' nūn' Ndiosí' jie'e'-ó, sáva nakani núne re' yó na'á ntáká ya nūn' ya niva'a. Jee nnasa'á noo ni'lí kuiti' re' kuachi níso aníma-ó, sáva kuvi-ó ñivi maáré', sáva ku'un káñá ini'-ó sa'á-ó ya vá'a.

¹⁵ Rá tu'un ya'á vá xiné'én' nú. Ka'an' ni'in nú jín ni'lí tiñu níso nú, sáva xiní'ví nú ini' rá ñivi, jee nuxeen' nú nūn' ñivi ya sa'á niva'a. Koto jiá'nu niva'a nú, sáva ni iin ñivi nkunííchí' ráa no'ó.

Nasa kue'nu rá ñivi kúneí ini' rása Cristo

3 ¹ Xinákú'un nú ini' rá ñivi kúneí ini' rása Cristo, ya ki'i rása chiji na'á rá tée tátúní' jín rá tée nísotíñú, ya kaníja ráa rává;

jín ya koo káñá ini' rása sa'á rása ntáká tiñu vá'a;

² jín ya nkákuíyu'ú rása jie'e' ni iin ñivi;

jín ya nkántátú'ún rása;

chisa' koo ñunkúún ini' rása;

jín ya koo mású ini' rása jín ni'lí ñivi.

³ Chi nékúvi suni sáá maáó nkovi-ó ñivi naan;

jee nkuijáá ini'-ó;

jee maáó nika' ninu' ini' rá tu'un xíná'ví;

jee nyi'i-ó chiji xintíín kék'ín ya níyo ini' jín xintíín kék'ín ya sii' ini';

jee nívá'a ña'nu-ó;

jee niyo u'vi ini'-ó;

jee nta'vi ini' ñivi nne'yá rása yó;

jee nta'vi ini'-ó nne'yá-ó iin inka-ó.

⁴ Soo Ndiosí', ya sá'á ya nanitá'ví'-ó, sáá nstúvi re' ya kúvá'a ini' re' né'yá re' yó, jín ya ñúnúun re' ñivi, ⁵ jee sikáku re' yó, nsú jie'e' tiñu naq' nsa'á-ó ví, chisa' sikáku re' yó chi nkuná'ví ini' re' nne'yá re' yó. Jee nsikáku re' yó jie'e' ya Tachi' ii' re'

nnasánoo aníma-ó, jee su'va nsá'á re' ya nnakaku jiáá tuku-ó, jín jie'e' ya nsama re' ini'-ó sáva nujiáá-ó. ⁶ Tachí! ij' ví ya ntaji Ndiosí' nūn'-ó, jie'e' Jesucristo, ya sá'á ya nanitá'ví'-ó, jee ntu nñuku'vá ini' re' ntaji re' maá. ⁷ Ntaji Ndiosí' maa, sáva ni'in'-ó ta'ví' ya kuteku'-ó nñinkání jín re', ya íyó tuneí ini'-ó, chi nsiiyo re' kuachi nsá'á-ó sáva kú'vayu'ú re' ya kinoo naq'-ó nūn' re', chi íyó máni ini' re' né'yá re' yó, ya ntu íyó ni'in'-ó maa.

⁸ Tu'un ya'á ví máá naq' nijia. Gee kuíni ni', ya íchí sanáa ni'in nū rá tu'un ya'á, nūn' rá ñivi kúneí ini' ráa Ndiosí', sáva kitíñú ráa sa'á ráa rá tiñu vá'a. Gee ya va'a ví'í ví rá tu'un ya'á, jee íyotiñu nūn' rá ñivi.

⁹ Soo chusává nū nūn' tu'un naan jie'e' kántátú'un ñivi;

jín nūn' tu'un ká'án' jie'e' nasa vaji rá jíi'-ó yana'án;

jín nūn' tuntixín;

jín nūn' kantátú'un ñivi jie'e' ley njia'a Ndiosí' nūn'

Israel;

chi ntu íyotiñu rá tu'un vá, chi tu'un sáin ni ví. ¹⁰ Retú íyó iin ñivi ya nukú ya sasíñ-i rá ñanitá'án-ó ya yí'í ichi Cristo, stú'va maa iin íchí áxí ya úví' íchí. Gee retú ntu sáma-a, tava maa nūn' grupo vá ki'in'-i.

¹¹ Chi jíní' nū, ya ñivi su'va stíví-i maáa, jín ya sá'á-a kuachi, jee maáa sá'á kini maáa.

Tu'un ya ntatúní' Pablo nūn' Tito

¹² Sáá tají ni' Artemas áxí Tíquico nūn' nū, jee sa'á fesá' ki'in' ñama' nū kine'yá nū nu'u' nūn' Nicópolis. Chi ñani xini' ni' kuneé' ni' yukuán rá yoo' kuvíjin. ¹³ Kuni'ví ini' nū chineí nū nūn' Zenas, tee jíní' ley ya chíneí-i rá ñivi nūn' té'né' kuachi, jín nūn' Apolos, sáva kuvi ki'in' ráa nūn' ki'in' ráa. Gee koto nū ya jíniñú'ún ráa, sáva ntuná' kumaní' nūn' ráa. ¹⁴ Gee rá ñanitá'án-ó íyó kutu'va ráa kitíñu ráa sa'á

ráa tiñu vá'a,^{3:14} sáva kituvi ráa jín rá ñivi jíniñú'ún ñama',
jee sáva nkué'nu ka'á ráa.

**Nu ni'í ntají Pablo tu'un káva'a jee nikatá'ví'
re' nuun' Ndiosí' jie'e' Tito**

¹⁵ Ntaká ñivi néé' jín ni' ya'á táji ráa iin tu'un káva'a nuun'
nú. Ku'va xá iin tu'un káva'a nuun' rá ñivi nuún kúneí ini' ráa
Cristo, ya ñúnúun ránu'u'.

Ná ka' koo mani ini' Ndiosí' ka' kune'yá re' ntaká rá no'ó.
Su'va koo. Amén.

^{3:14} Sánaan' káchí'-i: satíñú va'a ráa